

NAŠA SKUPNOST

IZDAJA ZA SLOVENIJO
LETO IV STEV. 2
BEOGRAD
dne 26. januarja 1958
IZHAJA VSAKO DRUGO NEDELJO
CENA 10 DINARJEV
Letna naročnina 250 din

GLASILO PREDSEDSTVA ZVEZNEGA OPBORA SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA JUGOSLAVIJE

AKTUALNA TEMA

VAŽEN DOGOVOR

Trindvajsetega januarja je bila v Beogradu skupščina Glavne zadrudne zveze FLRJ. Dnevni red je obsegal tri osnovne probleme: kmetijska zadruga, mehanizacija v kmetijstvu in kreditiranje kmetijskih zadrug.

Skupščina je opozorila na nekaj velikih problemov, ki terjajo neodložljivo rešitev. Naj nekatere navedemo:

Prvič fiziognomija same zadrude in njeno vodenje. Tu se je predvsem postavilo vprašanje vloge in položaja upravnika in drugih vodilnih kadrov zadrude. Skupščina se je zedila, da mora biti upravnik kmetijske zadrude in ostali vodilni kader v svojem delu samostojen in postavljen tako, da se bo tudi v svojem lastnem interesu boril za čim bolj uspešno poslovanje zadrude kot socialističnega podjetja. Prav tako je treba okrepiti pomoč vseh družbenih činiteljev za izvajanje take politike. To je potrebno toliko prej, ker so kmetijske zadruga pod stalnim pritiskom drobnolastniških interesov in stihije.

Drugič oblike kooperacije s posamičnimi kmetijskimi proizvajalci: skupščina je opozorila na koristnost raznovrstnih oblik kooperacije v kmetijstvu. Priporočila je, da naj ostane lestvica teh oblik odprta. Temelj in enotni smoter vseh teh oblik sodelovanja pa mora biti moderna kmetijska proizvodnja in odprava izkoriščevalskih odnosov na vasi. To pa je mogoče doseči le: s stalno krepitvijo socialističnega sektorja v kmetijstvu, z uporabljanjem mehanizacije v družbeni lastnini in vseh agrotehničnih ukrepov za postopno prevajanje vsega kmetijstva na raven modernega kmetijstva, s postavljanjem takih odnosov, ki jih bodo delovni kmetje prostovoljno sprejeli, ker bodo spoznali, da gre tudi za njihov lastni interes.

Tretjič je skupščina opozorila na vrsto vprašanj v zvezi z izkoriščanjem zemlje v zasebni lastnini. To so predvsem: družbena kontrola nad zemljo, predpisi v zvezi z obdelavo zemlje, izkoriščanjem družbenih sredstev v kmetijstvu, zakupom zemlje itd.

To so velike naloge. Zato se morajo zanje zavzeti ne samo zadrudne organizacije, temveč tudi drugi politični in družbeni činitelji.

T. S.

DRUŽBENI VPLIV

Uveljavljanje gospodarskega sistema ne bo zadovoljivo uresničeno, če ga bomo popolnoma prepustili znajdljivosti delovnih kolektivov

V letu 1958 pričakujemo pomembne rezultate v dveh smereh: da se bo nadaljevala politika naglega razvoja gospodarstva z zagotovitvijo nadaljnjega porasta življenjskega standarda prebivalstva in da bodo na podlagi uveljavitve novega načina razdelitve dohodka gospodarskih organizacij ustvarjeni pogoji za hitrejši porast delovne storilnosti v razmerah, ki omogočajo večjo samostojnost in večjo iniciativo delovnih kolektivov. Moramo pa takoj pripomniti, da temeljni rezultati v gospodarski politiki, kakor tudi uveljavitev gospodarskega sistema, ne bodo zadovoljivo uresničeni, če jih bomo prepustili izključno znajdljivosti samih delovnih kolektivov s prepričanjem, da bodo sami zakoni, učinek tržišča in družbeni plan storili svoje, da bodo uresničeni omenjeni smotri tako v splošnem družbenem interesu kakor tudi v interesu posameznih proizvajalnih kolektivov.

V socialističnem gospodarstvu so objektivni pogoji za hitrejši razvoj prav zato, ker se lahko srečno povezujejo iniciativa posameznih proizvajalcev, njihova gospodarska zainteresiranost in načrtno usmerjanje gospodarstva. Tudi načrtno usmerjanje gospodarstva, ki naj zagotovi splošno ugodne pogoje za delo proizvajalcev, kakor mobiliziranje številnih iniciativ milijonov proizvajalcev pa terja nepretrgan premišljen družbeni vpliv v raznih oblikah. Šele s povezavo teh činiteljev je mogoče doseči maksimalni učinek v napredku proizvodnih sil in razvoju družbenih odnosov.

Podobno se pojavlja tudi vprašanje samostojnosti gospodarskih organizacij pri izkoriščanju njihove pravice, da same razdeljujejo zasluženi dohodek na osebne dohodke in sklade po lastnem preudarku. Samo po sebi se vsili vprašanje, ali mora svobodnejši sistem razdelitve dohodka gospodarskih organizacij neizogibno pomeniti tudi odsotnost vsakega družbenega vpliva na orientacijo proizvajalcev glede razpolaganja s tistim delom dohodka, za katerega jih zakon pooblašča, da o njem samostojno odločajo. Ali naj se prepusti stihijski praksi izvajanje sprejetih zakonov o razdelitvi dohodka podjetij in šele, ko bo praksa pokazala vso raznovrstnost kriterijev in sklepov, ki jih bodo sprejela podjetja, in ko bo na tej podlagi prišlo do neizogibnih družbenih anomalij, terjati skupna merila, da bi odpravili take anomalije in da bi zagotovili družbeni vpliv. Kaže, da se je treba za odgovor na to

vprašanje samo spomniti, kakšne posledice so nastale, ko je bila v nekaterih gospodarskih vejah, kot na primer v trgovini, dana ustrezna svoboda v razdelitvi dohodka, pri čemer pa ni bil zagotovljen učinkovit družbeni vpliv. Pri tem mislimo na pomoč, ki jo je bilo treba anuditi tem gospodarskim organizacijam s strani ljudskih odborov in drugih organizacij v instruktivnem pomenu, tako da bi jim pomagali najti najprimernejša merila za razdelitev svojega dohodka, opozarjajoč jih na lastne interese in interese, ki jih morajo spoštovati, ker so del celote, in končno posredujoč povsod, kjer se pozabi, da pomeni

Napisal: Kiro GLIGOROV

pravica razpolaganja hkrati tudi dolžnost spoštovanja družbenih interesov.

Ko opozarjamo na ta moment, moramo reči, da je primer z razdelitvijo dohodka v gospodarskih organizacijah trgovine samo ilustracija neke splošne značilnosti našega družbenega sistema, ki dejansko ne sloni na metodah administrativnega vodenja, kar pa ne sme pomeniti, da tudi v našem sistemu ni in ni potrebno, da ne bi delovale močne sile, po katerih bo prišel do izraza družbeni vpliv in družbeni interes. Če na to pozabimo, tedaj našim ljudskim odborom odvezamo neposredni odnos do gospodarskih organizacij v zelo bistvenih točkah, od katerih je v marsičem odvisno življenje in fiziognomija samih delovnih kolektivov, prav tako pa tudi fiziognomija komune. Kaj pa naj rečemo za Zvezo sindikatov z njenimi številnimi organizacijami, ki so ena izmed najmočnejših sil vpliva delavskega razreda na ves tok našega družbenega življenja, če ne bi preko njih vsak dan vplivali na življenje in delo proizvodnih kolektivov. Enaka pripomba velja tudi za vse druge organizacije proizvajalcev (zdrženja, zbornice), ki lahko bistveno vplivajo na uresničenje realnega družbenega interesa za katerega ne samo da ni nujno, da bi bil v nasprotju z interesi podjetja, temveč ga lahko le srečno dopolnjuje in povezuje.

Na konkretnih primerih je mogoče mnogo bolje pojasniti, kako pomemben je pravočasni družbeni vpliv v izvajanju takih ukrepov, kakršni so na primer zakoni, ki regulirajo temeljne odnose v podjetju ter odnose v razdelitvi dohodka. V prihodnje